



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Milady Tomkové a soudců JUDr. Bohuslava Hnízdičky a JUDr. Brigity Chrástilové v právní věci **žalobce: O. M.**, zastoupen JUDr. Janem Havlem, advokátem, se sídlem Přemyslova 457, Kralupy nad Vltavou, proti **žalovanému: Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Praze č. j. 47 Az 548/2003 - 33 ze dne 17. 9. 2004,

takto:

- I.** Kasační stížnost **se zamítá.**
- II.** Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává.**
- III.** Ustanovenému právnímu zástupci JUDr. Janu Havlovi **se** odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů **nepřiznává.**

Odůvodnění:

Žalobce (dále jen „stěžovatel“) včas podanou kasační stížností napadá rozsudek Krajského soudu v Praze č. j. 47 Az 548/2003 - 33 ze dne 17. 9. 2004, kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného č. j. OAM - 3541/VL - 10 - C10 - 2001 ze dne 2. 12. 2002. Tímto rozhodnutím žalovaný stěžovateli neudělil azyl podle ustanovení § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), a rozhodl, že se na něj nevztahuje ani překážka vycestování ve smyslu § 91 zákona o azylu.

Stěžovatel v kasační stížnosti uplatňuje důvod kasační stížnosti předvídaný ustanovením § 103 odst. 1 písm. b) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). Napadenému rozsudku vytýká, že soud nezrušil rozhodnutí správního orgánu, které vycházelo ze skutkového stavu, při jehož zjišťování byl porušen zákon. Stěžovatel konkrétně namítá, že správní orgán nezjistil přesně a úplně skutkový stav věci, čímž porušil ustanovení § 3 odst. 4, § 32 odst. 1 a § 46 zákona č. 71/1967 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“), a důkazy, které si správní orgán opatřil pro rozhodnutí, nebyly podle stěžovatele úplné. Konečně také stěžovatel namítá, že rozhodnutí správního orgánu nevyplývá ze zjištěných podkladů, chybí mu tedy logická vazba. K věci samé uvedl stěžovatel pouze to, že v zemi svého původu má značné potíže pro příslušnost k náboženské organizaci „S. J.“. Na podporu svých tvrzení a námitek stěžovatel v kasační stížnosti cituje čl. 43 a čl. 53 Příručky k postupům a kritériím pro určování právního postavení uprchlíků vydané Vysokým komisařem OSN pro uprchlíky v roce 1992. Závěrem stěžovatel požádal o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

Žalovaný ve svém vyjádření uvedl, že kasační námitky stěžovatele jsou pouze obecnými odkazy na porušení správního řádu. Podle žalovaného takové obecné odkazy nepostačují, stěžovatel by měl svá tvrzení podpořit poukazem na konkrétní skutečnosti, z nichž je vyvozuje. Žalovaný kasační námitky stěžovatele tedy považuje za toliko formální. Vedle toho žalovaný poznamenal, že povinnost zjistit skutečný stav věci ve smyslu ustanovení § 32 správního řádu má správní orgán pouze v rozsahu důvodů, které žadatel o azyl v průběhu správního řízení uvedl. Je tedy na stěžovateli, aby věrohodně doložil, že byl pronásledován z azylově relevantních důvodů. Podle přesvědčení žalovaného byly a jsou stěžovatelem udávané důvody odchodu ze země původu azylově irelevantní. Dále žalovaný nevidí jakoukoliv souvislost mezi stěžovatelovými námitkami a citací výše zmíněné příručky. S ohledem na to navrhl žalovaný kasační stížnost zamítnout a odkladný účinek nepřiznat.

Z obsahu správního spisu Nejvyšší správní soud zejména zjistil následující: stěžovatel ve své žádosti o udělení azylu ze dne 18. 4. 2001 jako první důvod opuštění Ukrajiny uvedl ekonomické problémy. Dále uvedl, že je S. J. a pro svou víru má velké potíže se svým otcem. Rovněž ztratil všechny kamarády a blízké. Proto odjel do České republiky za svou matkou, která zde žila v době podání žádosti o azyl již tři roky. Dále uvedl, že by chtěl v České republice studovat. Z obsahu protokolu o pohovoru k důvodům žádosti o udělení azylu na území České republiky ze dne 4. 11. 2002 vyplývá, že v rámci pohovoru stěžovatel rozvedl důvody již uvedené v žádosti. Jako důvod opuštění Ukrajiny uvedl primárně náboženské důvody. Členové rodiny a přátelé nedovedli pochopit a přijmout jeho příklon k učení S. J. Dále se podle svých slov obával povolání k základní vojenské službě, kterou jako S. J. odmítá. Na dotaz správního orgánu, zda měl problémy v souvislosti se svou vírou s nějakým státním orgánem, odpověděl, že nikoliv, pouze se obává potíží s vojenskou správou. Ta mu dala odklad ze zdravotních důvodů, ale obává se, že zdravotní příčiny odkladu budou přehodnoceny a on bude povolán. Na dotaz správního orgánu na ekonomické problémy, které stěžovatel v žádosti rovněž uvedl, stěžovatel vypověděl, že na Ukrajině pracoval, ale výdělek mu stačil pouze na oběd a na jízdné. Na úřadu práce zaregistrován nebyl, protože v případě registrace by mu nabídli práci ještě hůře placenou. K vylepšení své situace si proto přivydělával výukou angličtiny. Ve své tíživé situaci se obrátil na matku, která v té době žila již delší dobu v České republice a podnikala zde.

Žalovaný ve svém rozhodnutí konstatoval, že stěžovatel neuvedl žádnou konkrétní skutečnost, která by vedla k závěru, že byl ve své vlasti pronásledován nebo že má důvodný strach z pronásledování z důvodů taxativně stanovených zákonem o azylu. Na základě

výpovědi stěžovatele dospěl žalovaný k závěru, že stěžovatel vycestoval z Ukrajiny z ekonomických důvodů. Pokud jde o důvody náboženské, žalovaný konstatoval, že stěžovatel nepředložil žádný důkaz o persekuci státními orgány z náboženských důvodů. Stěžovatel udával pouze konflikty se svými příbuznými. Z výpovědi stěžovatele nadto vyplynulo, že o možnosti požádat o azyl, a to ihned po vstupu na území, ho informovala jeho matka, která v České republice pobývala již delší dobu. Správní orgán proto dospěl k závěru, že stěžovatel svou žádost nepodal veden snahou o získání ochrany před státními orgány v zemi původu, ale že jeho jednání je motivováno snahou legalizovat dlouhodobý pobyt na území České republiky.

Z obsahu soudního spisu Nejvyšší správní soud zjistil, že toto rozhodnutí žalovaného napadl stěžovatel žalobou, v níž namítal, že žalovaný nezjistil přesně a úplně skutkový stav věci, čímž porušil ustanovení § 3 odst. 4, § 32 odst. 1 a § 46 správního řádu, důkazy, které si správní orgán opatřil pro rozhodnutí, nebyly podle stěžovatele úplné, že rozhodnutí správního orgánu nevyplývá ze zjištěných podkladů, chybí mu tedy logická vazba, a konečně že žalovaný neobjasnil dostatečně důvody, které ho vedly k vydání rozhodnutí, a tím porušil ustanovení § 47 odst. 3 správního řádu. Své žalobní námitky stěžovatel odůvodnil v podstatě shodně, jak vypověděl již před správním orgánem (potíže s otcem a přáteli v důsledku příklonu k náboženské společnosti S. J., obavy z povolání k vojenské službě, ekonomické potíže). Navíc pouze uvedl, že na Ukrajině nikdy neměl potíže s policií a nikdy nebyl politicky organizován a že po příjezdu do České republiky začal studovat na soukromé vysoké škole. V případě neudělení azylu mu hrozí, že bude muset opustit Českou republiku, a tedy i školu. Krajský soud žalobu zamítl s tím, že vzal za prokázané, že stěžovatel žádal o azyl z důvodů ekonomických a důvodů soukromých (rozepré s otcem a známými z náboženských příčin), případně též z obav z možného povolání k vojenské službě. Podle krajského soudu tyto důvody nelze podřadit pod důvody pro udělení azylu, jak jsou taxativně vymezeny v ustanovení § 12 zákona o azylu. Nadto je z podané žaloby podle krajského soudu zřejmé, že stěžovatel se domáhá udělení azylu z důvodů legality pobytu na území České republiky (studium na vysoké škole). K tomu krajský soud uvedl, že institut azylu nelze směřovat s pobytovými oprávněními získanými na základě zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, ve znění pozdějších předpisů. Rozsudek byl stěžovateli doručen dne 19. 10. 2004, kasační stížnost byla podána dne 21. 10. 2004.

Stěžovatel je osobou oprávněnou k podání kasační stížnosti, neboť byl účastníkem řízení, z něhož napadené rozhodnutí krajského soudu vzešlo (§ 102 s. ř. s.) a tuto kasační stížnost podal včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.). Z kasační stížnosti je zřejmé, že stěžovatel uplatňuje důvod kasační stížnosti uvedený v ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., a Nejvyšší správní soud shledává kasační stížnost v rozsahu uplatněného důvodu přípustnou. Nejvyšší správní soud za této situace napadený rozsudek v mezích řádně uplatněných kasačních důvodů a rozsahu kasační stížnosti podle § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. přezkoumal, přitom dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Stěžovatel v kasační stížnosti v podstatě téměř doslova opakuje to, co již uvedl v žalobě proti rozhodnutí žalovaného. Základní myšlenkou stěžovatelových námitek je to, že žalovaný nedostatečně zjistil skutkový stav a že rozhodnutí žalovaného nevychází ze zjištěných podkladů. Obě námitky považuje Nejvyšší správní soud za bezpředmětné. V první řadě je třeba souhlasit se žalovaným, pokud ve vyjádření ke kasační stížnosti uvádí, že povinnost zjistit skutečný stav věci ve smyslu ustanovení § 32 správního řádu má správní orgán pouze v rozsahu důvodů, které žadatel o azyl v průběhu správního řízení uvedl. Již ve svém rozsudku ze dne 18. 12. 2003, č. j. 5 Azs 22/2003 - 41, Nejvyšší správní soud

vyslovil závěr, že povinností správního orgánu je zjišťovat skutečnosti rozhodné pro udělení azylu podle ustanovení § 12 zákona o azylu jen tehdy, jestliže žadatel o udělení azylu alespoň tvrdí, že existují důvody v tomto ustanovení uvedené. Z žádného ustanovení zákona však nelze dovodit, že by správnímu orgánu vznikla povinnost, aby sám domýšlel právně relevantní důvody pro udělení azylu žadatelem neuplatněné a posléze k těmto důvodům činil příslušná skutková zjištění. Stěžovatel zcela zjevně žádný azylově relevantní důvod ve smyslu § 12 zákona o azylu jak ve své žádosti, tak ani v dalším řízení před žalovaným, neuvedl. Za této situace je zcela v souladu s výše citovaným závěrem, že správní orgán se omezí pouze na ujištění o tom, že žadatelem o azyl uváděné důvody jsou vskutku důvody jedinými, a že se pokusí osvětlit pozadí uváděných důvodů. Tak se stalo i v případě stěžovatele. Ten navíc nikdy v průběhu správního či soudního řízení svá tvrzení o důvodech opuštění Ukrajiny nezpochybnil, naopak je vždy potvrzoval, aniž cokoliv dodával navíc. Nejvyšší správní soud proto nesdílí ani v nejmenším přesvědčení stěžovatele, že by žalovaný zanedbal nějak svou povinnost zjišťovat přesně a úplně skutkový stav.

Pokud jde o námitku stěžovatele, že rozhodnutí žalovaného nevychází ze zjištěných podkladů, a chybí mu tak logická návaznost, rovněž se s ní Nejvyšší správní soud neztotožnil. Rozhodnutí žalovaného je naopak zcela logické. Bylo-li výše konstatováno, že žalovaný podle názoru Nejvyššího správního soudu zjistil správně skutkový stav (v případě stěžovatele důvody opuštění Ukrajiny), a vyplývá-li z těchto zjištění, že stěžovatel opustil zemi původu z důvodů ekonomických a soukromých, uvede-li navíc stěžovatel sám, že nikdy se žádnými státními orgány potíže neměl, pak je zcela zjevné, že není naplněna hypotéza ustanovení § 12 zákona o azylu. Tento závěr je konec konců možno podpořit i ustálenou judikaturou Nejvyššího správního soudu. Tak například v rozsudku č. j. 3 Azs 20/2003 - 43 ze dne 30. 10. 2003 Nejvyšší správní soud konstatoval, že v žádosti o udělení azylu opakovaně uváděné ekonomické důvody (nedostatek finančních prostředků, nemožnost sehnat práci) nezakládají samy o sobě odůvodněný strach z pronásledování pro zastávání určitých politických názorů ve smyslu § 12 zákona o azylu; tyto důvody nelze kvalifikovat ani jako politické přesvědčení, a to zejména tehdy, jestliže žadatel nebyl nikdy členem politické organizace a ani jinak se politicky neangažoval. Podobně, pokud jde o náboženské neshody se soukromými osobami, odmítl jejich azylovou relevanci Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 5. 5. 2004, č. j. 2 Azs 15/2004 - 72 (srovnej www.nssoud.cz).

Z výše uvedeného Nejvyšší správní soud vyvodil, že se krajský soud a ani žalovaný při svém rozhodování stěžovatelem namítaných pochybení nedopustil, a dospěl tedy k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

Za této procesní situace se Nejvyšší správní soud návrhem na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti samostatně nezabýval.

O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, proto mu právo na náhradu nákladů nenáleží. To by náleželo žalovanému. Protože však žalovaný žádné náklady neuplatňoval a Nejvyšší správní soud ani žádné náklady, jež by mu vznikly a jež by překročily náklady jeho běžné administrativní činnosti, ze spisu nezjistil, rozhodl tak, že žalovanému, přestože měl ve věci plný úspěch, se náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává.

Stěžovateli byl pro řízení o kasační stížnosti ustanoven právní zástupce, JUDr. Jan Havel. Tomu by náležela podle ustanovení § 34 odst. 8 s. ř. s. odměna za zastupování

a náhrada hotových výdajů. Nejvyšší správní soud však ze spisu nezjistil žádný úkon právní služby ve smyslu § 11 vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu, ve znění pozdějších předpisů, který by byl ustanovený právní zástupce vykonal, proto rozhodl tak, jak je ve výroku uvedeno.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 20. září 2006

JUDr. Milada Tomková
předsedkyně senátu